

Asia: VN/35317/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ulosottokaaren muuttamisesta ja siihen liittyvistä laeista

1. Esitys varojen kohdentamisesta saatavan osille

Lausuntonne yleisesti varojen kohdentamista saatavan osille koskevista muutosehdotuksista.

Muutosehdotus on hallitusohjelmakirjauksen mukainen, mutta siinä on restoratiivisia aineksia, joiden tarpeellisuutta olisi luontevampaa arvioida osana velkajärjestelylakia. Vaikeimmin velkaantuneiden tilannetta on lisäksi helpotettu jo velan lopullista vanhentumista koskevalla sääntelyllä.

Ehdotuksen toteuttamisella voi olla ehdotuksen soveltamisalassa olevaa henkilöpiiriä laajempia vaikutuksia, koska luotonantajat huomioivat kohdentamisjärjestyksen muutokset myös tulevia luottoja myöntäessään käännetyn kohdentamisjärjestyksen voimassaoloaikana.

Lausuntonne muutosehdotuksen kohdentamisesta kuluttajaluottoihin.

Käytännössä lienee harvinaista, että ehdotuksen soveltamisalassa olevalla ulosottovelallisella olisi ulosotossa vain kuluttajaluottosaatavia. Ehdotettu kohdentamisjärjestyksen muutos helpottaisi velallisen tilannetta kuluttajaluottovelkojen osalta, mutta on tärkeää huomioida, ettei kyseessä olisi jokaisen muutoksen piirissä olevan velallisen kohdalla toimesta, joka merkittävästi lyhentää ulosoton kokonaiskestoa.

Velkojien yhdenvertaisuuden kannalta esitys on ongelmallinen. Kun ulosottoon päätyneiden kuluttajaluottovelallisten enemmistöllä edellä todetusti on yleensä ulosotossa muitakin saatavia kuin kuluttajaluottosaatavia, johtaa ehdotus käytännössä ulosottokertymän uusjakoon velkojien välillä saatavatyyppin mukaan ilman ulosottovelallisen kokonaiskuormituksen vähenemistä.

Ehdotus hyödyttäisi velkojien välisessä suhteessa käännetyn kohdentamisjärjestyksen ulkopuolelle jääviä suuria velkojaryhmiä, kuten julkisvelkojia. Jatkovalmistelussa olisikin perusteltava tarkemmin, miksi käännetty kohdentamisjärjestys halutaan kohdistaa juuri kuluttajaluottosaataviin. Ehdotuksessa rajausta perustellaan muun muassa kokeilun kohdistamisella ammattimaisiin velkoihin ja mahdollisuudella toteuttaa kokeilu automaattisesti. Kokeilun ulkopuolelle jää kuitenkin suuri määrä ammattimaisia velkojia, kuten julkisvelkojat. Lopullisessa hallituksen esityksessä olisikin hyvä

eritellä, onko valitun rajauksen taustalla esimerkiksi velkojen vanhentumisaikojen eroihin liittyviä tai valtiontaloudellisia syitä.

Lausuntonne varojen kohdentamisjärjestyksen muuttamisen alkamisen edellytyksistä (kuluttajaluoton perimiseksi ollut vuoden aikana vähintään 9 kuukauden ajan voimassa toistuvaistulon ulosmittaus tai maksusuunnitelma, josta tulleet kertymät ovat lyhentäneet vain saatavan korkoa).

FA kannattaa sinänsä ehdotettujen muutosten soveltamisalan rajaamista jollain tavalla, jotta muutoksen vaikutukset olisivat helpommin hallittavissa. Käännetyn kohdentamisjärjestyksen soveltamisalassa olevan henkilöpiirin rajausta olisi kuitenkin hyvä perustella jatkovalmistelussa tarkemmin. Ulosottokertymän varmistamiseksi voi olla perusteltua rajata ehdotetun muutoksen soveltamisala henkilöihin, jotka saavat toistuvaistuloa. Toisaalta ei ole selvää, tavoitellaanko soveltamisalan rajauksella esimerkiksi soveltamisalassa olevien ulosottovelallisten kannustamista tulojensa kasvattamiseen, mikä onnistuisi lähinnä työelämässä olevilta, vai jotain muuta.

Lausuntonne varojen kohdentamiseen ehdotettujen muutosten vaikutuksesta velallisten ja velkojen asemaan. Arvioitko ehdotetuilla muutoksilla olevan sellaisia vaikutuksia, joita esitysluonnoksessa ei ole tunnistettu?

Kohdassa 1.2 on kuvattu muutoksen ongelmallisuutta velkojen yhdenvertaisuuden kannalta. Jatkovalmistelussa olisi arvioitava myös muutoksen vaikutuksia kuluttajaluottomarkkinoihin kokonaisuutena.

Ehdotetut muutokset voisivat kaventaa kuluttajaluottojen tarjontaa, koska ne ainakin lyhyellä aikavälillä heikentäisivät perintätulosta. Muutosten vaikutus ulottuisi niiden soveltamisalassa olevaa henkilöpiiriä laajemmin koko kuluttajaluottomarkkinaan, koska luotonantajat joutuisivat huomioimaan käännetyn kohdentamisjärjestyksen luottoriskiarvioinnissaan.

Lausuntonne varojen kohdentamista koskevan lain voimassaoloajasta.

Sekä periaatteellisesti että käytännöllisesti merkittävän muutoksen väliaikaisuus on perusteltua.

2. Etäosallistuminen ja videotallenteen tekeminen

Lausuntonne etäosallistumista toimituksiin ja ulosottoselvitykseen koskevista ehdotuksista.

Ei kommentteja.

Lausuntonne videotallenteen tekemistä ja säilytysaikaa koskevasta ehdotuksesta.

Ei kommentteja.

3. Muut ulosottokaaren muutokset

Lausuntonne muista ulosottokaaren ehdotetuista muutoksista.

Sopimusten tekeminen etäyhteyksiä käyttäen on yleistynyt huomattavasti ulosottokaaren säätämisen jälkeen. Näistä sopimuksista ei ole olemassa velallisen omakätisesti allekirjoittamaa kappaletta, vaan allekirjoitus tehdään sähköisesti vahvasti tunnistauneena. Ulosottokaaren

sanamuodosta ei kuitenkaan ilmene, mitä asiakirjaa näissä tilanteissa pidetään UK 3:6:n mukaisena ulosottomiehelle esitettävänä alkuperäisenä saamistodisteena. Asiaa tulisi selkeyttää lainsäädännössä esimerkiksi luopumalla sähköiseen asiointiin huonosti sopivasta saamistodisteen alkuperäisyysvaatimuksesta ja antamalla ulosottomiehelle mahdollisuus vaatia tarvittaessa lisäselvitystä saamistodisteen aitoudesta.

Laitila Antti
Finanssialan Keskusliitto